

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Svenska som andraspråk, magisterkurs

Swedish for Second Language Teaching, Magister's Course

30.0 Högskolepoäng

30.0 ECTS credits

Kurskod:	NS8001
Gäller från:	VT 2011
Fastställt:	2007-03-21
Ändrad:	2010-12-01
Institution	Institutionen för svenska och flerspråkighet
Ämne	Svenska som andra språk

Beslut

Denna kursplan är fastställd av styrelsen vid Institutionen för nordiska språk, Stockholms universitet, 2007-03-21, och senast reviderad 2010-12-01.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Högskolestudier om 120 hp i avslutade kurser, varav 90 hp i svenska som andraspråk, eller motsvarande. Engelska B.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
EXAM	Examensarbete	15
ANDR	Andraspråksforskning	15
FILO	Filologi	15
FONO	Fonologi	7.5
MORF	Morfologi	15
PSYK	Psykolinguistik	15
SAMT	Samtalsanalys	15
SEMA	Semantik	15
SKRI	Skrivforskning	15
SOCL	Sociolinguistik	15
SPFÖ	Språkförändring	15
SYNT	Syntax	15
TEXT	Textanalys	15

Kursens innehåll

Kursen behandlar svenska språket ur ett andraspråksperspektiv. Den syftar till att studenterna ska utveckla dels kunskap och förståelse inom valfri deldisciplin inom ämnet, dels kvalificerad färdighet och förmåga att arbeta vetenskapligt. Dessa kunskaper och färdigheter är användbara för människor som i sin yrkesutövning möter personer med svenska som andraspråk, speciellt inom skola och utbildning men också inom andra samhälleliga förvaltningar och organisationer.

Kursen består av två delkurser:

1. Examensarbete, 15 hp.

Seminarier och uppsats inom ämnesområdet. Ämnet för uppsatsen väljs i samråd med examinator. Uppsatsen kan ha koppling till en praktikplats.

2. En valfri delkurs inom ämnesområdet, 15 hp. Alla delkurser består av en gemensam del som omfattar ungefär halva kursen och en individuell utformad del bestående av dels ytterligare litteraturstudium, dels en självständig skriftlig uppgift. Den individuella delen kan med fördel anknytas till uppsatsarbetet men ska redovisas som en självständig skriftlig uppgift.

Valbara kurser:

Andraspråksforskning, se separat kursplan.

Filologi

Delkursen omfattar studier av olika teorier och metoder samt problem inom texttolkning och textutgivning. Vidare innehåller delkursen övningar med olika typer av textutgåvor och även viss träning att läsa äldre nordiska handstilar. Delkursen innehåller även en genomgång av verktyg som man behöver använda för datering och proveniensbestämning. Fördjupningsuppgiften kan bestå av en forskningsöversikt inom ett delområde, en kritisk jämförelse av ett par verk eller en liten empirisk undersökning.

Fonologi

Delkursen har två syften, ett teoretiskt och ett nordiskt. Dels ger delkursen en teoretisk skolning i modern allmän fonologisk teori. Hit hör både orientering om frågeställningar (kategorier, autosegmentell och metrisk representation, optimalitetsteori) genom läsning och träning i fonologisk problemlösning genom övningar. Dels tar delkursen upp viktigare fonologiska frågeställningar i ett nordiskt perspektiv, vilket leder till ett visst fokus på prosodiska förhållanden som kvantitetssystemet, betoning, tonaccent och intonation, men också retroflektion och tonassimilation. Fördjupningsuppgiften kan bestå av till exempel en kritisk jämförelse av några verk eller en mindre empirisk undersökning. Viktigt är att undersökningen innehåller en tydlig fonologisk komponent.

Morfologi

Delkursen ger en orientering i aktuella frågeställningar inom morfologisk teori, såsom representation, betydelse och produktivitet. Ämnesområden som särskilt tas upp är morfologisk klassificering (i böjningsparadigm), genus och ordbildning (konkatenativ och prosodisk). Fördjupningsuppgiften kan bestå av till exempel en kritisk jämförelse av några verk eller en mindre empirisk undersökning. Viktigt är att en undersökning innehåller en tydlig morfologiskt orienterad frågeställning.

Psykolingvistik, se separat kursplan.

Samtalsanalys

Kursen innehåller en översikt över de teoretiska grundvalarna för samtalsanalysen samt de metodiska verktyg som används inom forskningsfältet. Kursen tar också upp empiriska undersökningar från senare år, framför allt i Sverige. I kursen ingår också viss övning i praktisk inspelning, transkription och analys. Möjliga områden för fördjupning är till exempel social identitet och identitetskonstruktion; kontextbegreppet; turorganisation; asymmetrisk kommunikation; samtalsstrategier och samtalsstil. Ytterligare en möjlighet till fördjupning är att utgå från en social kategori som till exempel kön, etnicitet eller ålder och studera hur sådana kategorier behandlas i samtalsanalytiska arbeten. Fördjupningsuppgiften kan bestå av en forskningsöversikt inom ett delområde, en kritisk jämförelse av några verk eller en liten empirisk undersökning.

Semantik, se separat kursplan.

Skrivforskning, se separat kursplan.

Sociolingvistik, se separat kursplan.

Språkförändring, se separat kursplan.

Syntax

Kursen ger översikter till några aktuella syntaktiska teorier, inklusive jämförelser dem emellan. Analyser och fallstudier ingår, dels som exempel på olika teories tillämpning, dels som fördjupning av kunskaperna om de nordiska språkens syntax. Fördjupningsdelen kan röra exempelvis ordföljd, formord, platshållartvång; den kan innehålla jämförelser mellan de skandinaviska språken, den kan röra talspråk eller skriftspråk. Fördjupningsuppgiften kan bestå av en forskningsöversikt inom ett delområde, en kritisk jämförelse av ett par

verk eller en liten empirisk undersökning.

Textanalys, se separat kursplan.

Förväntade studieresultat

Efter avslutad kurs kan studenten dokumentera

- kunskap om och förståelse för ämnesområdet, inkluderande såväl centrala forskningsresultat som de teoribildningar och metoder som dessa bygger på.
- förmåga att självständigt identifiera och formulera för ämnesområdet relevanta frågeställningar, att med medvetenhet om teori och metod samla in, analysera, strukturera och värdera material som belyser formulerade frågeställningar samt att muntligt och skriftligt presentera detta arbete.
- förmåga att diskutera och värdera egna och andras forskningsresultat och placera dem i ett större empiriskt och teoretiskt sammanhang.
- förmåga att självständigt planera och genomföra uppgifter inom givna tidsramar.
- förmåga att följa gällande forskningsetiska normer.

Undervisning

Undervisning ges i mån av resurser. Undervisning ges på examensarbetet samt oftast på en av de valbara delkurserna. Beslut om undervisningens närmare uppläggning för varje delkurs och om den undervisning som ska vara obligatorisk fattas av institutionsstyrelsen.

Kunskapskontroll och examination

a. Examensarbetet examineras genom obligatorisk närvaro vid seminarier, framläggning av uppsats och opposition. På de valbara delkurserna förekommer följande examinationsformer: inlämningsuppgifter med muntlig genomgång, skriftlig hemtentamen med muntlig genomgång, muntlig sluttentamen. Hemtentamen som lämnas in för sent underkänns (betyg F).

b. Betygsättning sker enligt sjugradig målrelaterad betygsskala:

- A = Utmärkt
- B = Mycket bra
- C = Bra
- D = Tillfredsställande
- E = Tillräckligt
- Fx = Otillräckligt
- F = Helt otillräckligt

c. Kursens betygsriterier delas ut vid kursstart. Som betyg på helkurs ges ett medelvärde av betygen på de båda delkurserna. Ger detta medelvärde inte utslag, väger betyget på examensarbetet tyngre.

d. För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyg E på båda delkurserna.

e. Vid underkännande gäller att studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov har rätt att genomgå fyra ytterligare prov så länge kursen ges för att uppnå lägst betyget E. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget Fx eller F på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en treterminersperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna enligt punkt e ovan. För överenskommelser med det tidigare kurssystemet hänvisas till institutionens studievägledare.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen kan ingå i Masterprogram i svenska.

Kurslitteratur

Med reservation för ev. ändringar p.g.a. utgången litteratur e.d.

Andraspråksforskning, se separat kursplan.

Filologi, avser gemensam del om 7,5 hp

Handbok i norrøn filologi. 2004. Odd Einar Haugen (red.) Oslo: Fagbokforlaget. Enligt anvisningar (ca 350 s.)

Johansson, Karl G. 1997. Studier i Codex Wormianus. Skrifttradition och avskriftsverksamhet vid ett isländsk skriptorium under 1300-talet. Nordistica Gothoburgensia 20. Göteborg. S. 123-181. (60 s.)

McGann, Jerome J. 1992. A Critique of Modern Textual Criticism. Charlottesville: Univ. Press of Virginia. (146 s.)

Nichols, Stephen G. 1990. Introduction: philology in a manuscript culture. I: Speculum 65. Cambridge, Mass. S. 1-10. (10 s.)

Ore, Espen S. 1999. Elektronisk publicering: forskjellige utgaveformer og forholdet til grunntekst(er) og endelig(e) tekst(er). I: Burman, Lars och Ståhle Sjönell, Barbro (red.), Vid texternas vägskäl. Stockholm. Svenska vitterhetssamfundet. S. 138-144. (7 s.)

Pettersson, Jonatan. 2009. Fri översättning i det medeltida Västnorden. (Stockholm studies in Scandinavian Philology. 51.) Stockholms universitet. Ak. avh. Institutionen för nordiska språk. S. 62-95. (33 s.)

Ridderstad, Per S. 1991. Ser alla exemplar av en tryckt bok likadana ut? I: Ståhle Sjönell, Barbro (red.), Textkritik: teori och praktik vid edering. Stockholm. Svenska vitterhetssamfundet. S. 191-196. (6 s.)

Svedjedal, Johan. 1999. Åter till bastexten. I: Burman, Lars och Ståhle Sjönell, Barbro (red.), Vid texternas vägskäl. Stockholm. Svenska vitterhetssamfundet S. 22-32. (10 s.)

Utgåvor: Tre olika utgåvor, en fornsvensk, en fornvästnordisk och en nysvensk, väljs i samråd med examinator för diskussion om utgivningsstrategier och terminologi.

(ca 625)

Ytterligare 100-200 sidor som läraren väljer utifrån det aktuella forskningsläget.

Fonologi, avser gemensam del om 7,5 hp

Allmänt

Gussenhoven, Carlos & Haike Jacobs. 1998 (senare upplaga). Understanding phonology. Arnold, London. (280 s.)

Optimalitetsgrammatik

Kager, René. 1999. Optimality theory. CUP (Cambridge textbooks in linguistics.) Kap 1-3. (140 s.)

Fonem

Helgason, Pétur & Catherine Ringen. 2008. Voicing and aspiration in Swedish stops. Journal of Phonetics 36, 607-628. (22 s.)

Riad, Tomas. 2010. Retroflektion. I: Jóhannesson, Kristinn m.fl. (red.), Bo65. Festskrift till Bo Ralph. (Meijerbergs arkiv för svensk ordforskning. 39.) Göteborg. S. 214-227 (14 s.)

Kvantitet

Eliasson, Stig. 1985. Stress alternations and vowel length: new evidence for an underlying nine-vowel system in Swedish. Nordic journal of linguistics 8: 101-129. (29 s.)

Kristoffersen, Gjert. 1992. Kvantitet i norsk. *Norsk lingvistisk tidsskrift* 10: 187-208. (22 s.)

Betoning och tonaccent

Bruce, Gösta. 1993. On Swedish lexical stress patterns. *PHONUM* 2, 41-50. Umeå. (10 s.)

Bruce, Gösta. 2007. Components of a prosodic typology of Swedish. I: Riad & Gussenhoven (red.) *Tones and Tunes I: Typological Studies in Word and Sentence Prosody*. 113-146 (34 s.)

Roll, Mikael. 2010. Word accents and morphology-ERPs of Swedish word processing. *Brain Research* 1330, 114-123. (10 s.)

Intonation

Myrberg, Sara. 2010. *The Intonational Phonology of Stockholm Swedish*. (Stockholm studies in Scandinavian philology. New Series. 53.) Stockholms universitet. Ak. avh. Kap 1-4, s. 15-95 (80 s.)

(Ca 640 s.)

Ytterligare 100-200 sidor som läraren väljer utifrån det aktuella forskningsläget.

Morfologi, avser gemensam del om 7,5 hp

Teleman, Ulf, Staffan Hellberg & Erik Andersson, 1999: *Svenska Akademiens Grammatik (SAG)*. Norstedts (vol 2, Ord, avsnitten om böjning och avledning) (ca 40 s.)

Morfologisk teori och ordbildning

Bybee, Joan, 1995: Regular Morphology and the Lexicon. *Language and Cognitive Processes*, 10 (5), 425-455. (30 s.)

Haspelmath, Martin, 2002: *Understanding morphology*. Arnold. [huvudbok] (290 s.)

Josefsson, Gunlög, 2001: The meaning of lexical classes. *Nordic Journal Linguistics* 24, 218-231. (13 s.)

Böjning och paradigm

Enger, Hans-Olav, 1996: Ledformer og telja-klassen. *Norsk Lingvistisk Tidsskrift* 14, 143-169. (26 s.)

Niemi, Sinikka, 2002: Schemas and Competing Paradigms in Swedish plural formation. *Brain and Language* 81, 464-472. (8 s.)

Genus

Enger, Hans-Olav, 2004: On the relation between gender and declension. *Studies in language* 28.1, 51-82. (31 s.)

Janda, Laura, 2000: From number to gender, from dual to virile. Bridging cognitive categories. I: Contini-Morava, Ellen (ed.) *Between grammar and lexicon*. John Benjamins, 73-86. (13 s.)

Köpcke, Klaus-Michael & Zubin, David, 2003: Metonymic pathways to neuter-gender human nominals in German. I: Panther, Klaus-Uwe (red.) *Metonymy and pragmatic inferencing*. John Benjamins, 148-165. 16 s.)

Ordbildning

Josefsson, Gunlög, 2005: *Ord*. Studentlitteratur. kap 4-9 (81-182) (100 s.)

Prosodisk morfologi

Golston, Chris & Richard Wiese, 1998: The structure of the German root. I: Kehrein, Wolfgang & Richard Wiese (eds.) *Phonology and Morphology of the Germanic Languages*. (Linguistische Arbeiten 386). Niemeyer, 165-185. (20 s.)

Riad, Tomas, 2002: Svensk smeknamnsfonologi. *Studia Anthroponymica Scandinavica* 20, 51-98. (47 s.)
(Ca 350 s.)

Ytterligare 100-200 sidor som läraren väljer utifrån det aktuella forskningsläget.

Psykolingvistik, se separat kursplan.

Samtalsanalys, avser gemensam del om 7,5 hp

Cameron, Deborah. 1997. *Performing Gender Identity: Young Men's Talk and the Construction of Heterosexual Masculinity*. I: Johnson, S. & Meinhof, U. H. (red.). *Language and Masculinity*. Oxford: Blackwell. S. 47-64. Även i: Jaworski, A. & Coupland, N. (red.) *The discourse reader*. London & New York: Routledge. 2:a uppl 2006. Kap. 30. (18 s.)

Eriksson, Mats. 1997. *Ungdomars berättande. En studie i struktur och interaktion*. (Skrifter utgivna av institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet. 43.) Uppsala: Institutionen för nordiska språk. Valda delar. (ca 50 s.)

Goffman, Erving. 1967. *On Face-Work*. I: Goffman, E. *Interaction Ritual. Essays in Face-to Face Behaviour*. Transaction Publishers: New Brunswick, New Jersey (2005, ny tryckning 2008). S. 5-46. Även i: Jaworski, A. & Coupland, N. (red.). *The discourse reader*. London & New York: Routledge. 2:a uppl 2006. Kap. 22. (42 s.)

Gumperz, John. 1982. *Socio-cultural knowledge in conversational inference*. I: Gumperz, J. *Discourse Strategies*. S. 153-171. Cambridge: CUP. Även i: Jaworski, A. & Coupland, N. (red.) *The discourse reader*. London & New York: Routledge. 2:a uppl 2006. Kap. 5. (19 s.). Även som pdf på CUP:s hemsida: <http://www.ebooks.cambridge.org/chapter.jsf?bid=CBO9780511611834&cid=CBO9780511611834A013>

Kahlin, Linda. 2008. *Sociala kategoriseringar i samspel: hur kön, etnicitet och generation konstitueras i ungdomars samtal*. (Stockholm studies in Scandinavian philology. New series. 44.) Stockholms universitet. Ak. avh. Valda delar. (ca 50 s.)

Landqvist, Håkan. 2001. *Råd och ruse. Moral och samtalsstrategier i Giftinformationscentralens telefonrådgivning*. Uppsala. Institutionen för nordiska språk. Ak. avd. Valda delar. (ca 50 s.)

Linell, Per. 1998. *Approaching Dialogue. Talk, interaction and contexts in dialogical perspectives*. Philadelphia: Amsterdam: John Benjamins Publishing. Kap. 2-3. S. 17-64. (46 s.)

Schegloff, Emanuel A. & Sacks, Harvey. 1973. *Opening up closings*. I: Jaworski, A. & Coupland, N. *The discourse reader*. London & New York: Routledge. S. 263-274. eller i: *Semiotica*, VIII, 4 (1973). S. 289-327. (11 s.)

Stokoe, Elizabeth & Smithson, Janet. 2001. *Making Gender Relevant: Conversation Analysis and Gender Categories in Interaction*. *Discourse & Society* 12:2. S. 217-244 (19 s.). Finns som e-resurs: <http://das.sagepub.com/content/12/2/217.full.pdf+html>

Sundberg, Gunlög. 2004. *Asymmetrier och samförstånd i rekryteringssamtal med andraspråkstalare*. (Stockholm studies in Scandinavian philology. New series. 38.) Stockholms universitet. Ak. avh. Valda delar. (ca 50 s.)

ten Have, Paul. 2007. 2 uppl. *Doing conversation analysis. A practical guide*. London: Sage. Kap. 1-7, 9. (163 s.)

(Ca 570 s.)

Ytterligare 100-200 sidor som läraren väljer utifrån det aktuella forskningsläget.

Semantik, se separat kursplan.

Skrivforskning, se separat kursplan.

Sociolingvistik, se separat kursplan.

Språkförändring, se separat kursplan.

Syntax, avser gemensam del om 7,5 hp

Bjerre, Tavs, Engels, Eva, Jørgensen, Henrik & Vikner, Sten. 2008. Points of convergence between functional and formal approaches to syntactic analysis. Working papers in Scandinavian syntax 82. S. 131–166 (36 s.).

Fried, Mirjam & Östman, Jan-Ola. 2004. Construction grammar. A thumbnail sketch. I: M. Fried & J.O. Östman (eds), Construction grammar in a cross-language perspective. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins publishing company. S. 11–86. (76 s.).

Linell, Per. 2005. En dialogisk grammatik? I: J. Anward & B. Nordberg (red.): Samtal och grammatik. Studier i svenskt samtalsspråk. Lund. Studentlitteratur. S. 231–328. (98 s.).

Lyngfelt, Benjamin. 2002. Kontroll i svenskan. Den optimala tolkningen av infinitivers tankeobjekt. (Nordistica Gothoburgensia. 25.) Akademisk avhandling. Göteborg. Institutionen för svenska språket. Göteborgs universitet. Kap 13. (25 s.).

Newmeyer, Frederick J. 1998. Language Form and Language Function. Cambridge, Massachusetts/London, England: The MIT Press. Kap 1–3, 7. (170 s.).

Platzack, Christer. 1998. Svenskans inre grammatik – det minimalistiska programmet. En introduktion till modern generativ grammatik. Lund: Studentlitteratur. Kap 1–3, 12. (94 s, avsnitt 1.3. läses översiktligt.)

Teleman, Ulf, Hellberg, Staffan & Andersson Erik. 1999. Svenska Akademiens grammatik. Stockholm: Norstedts ordbok. Kap. 28. (26 s.).

Thráinsson, Höskuldur. 1996. On the (Non-)Universality of Functional Categories. I: W. Abraham, S. D. Epstein, H. Thráinsson & C. J-W Zwart (eds): Minimal ideas. Syntactic studies in the minimalist framework. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins publishing company. S 253–281. (29 s.).

(Ca 550 s.)

Ytterligare 100–200 sidor som läraren väljer utifrån det aktuella forskningsläget.

Textanalys, se separat kursplan.